

INDIA Í VANDA

Kornsendingarnar úr USA og öðrum löndum hava sjálfandi bött nakað um hungursneyðina. Men stöðan er framvegis hættislig.

Indíski skrifstovumaðurinn á upplýsingarskrifstovuni, sum tók imóti teimum nýkomnu gestunum, hevði aðra áskoðan enn ítalski blaðmaðurin: Eingin svoltar, stjórnin skipar fyri jøvnum býti av øllum matvörum. Alt annað er illavörin propaganda, segði hann.

Men hetta er líka stór lygn sum tað ítaliamaðurin reyðaði av.

2 KILO AV HVEITI ELLA RISI

Her í New Delhi og í útriðum verða tær mest týðandi matvörurnar skamtadar, og tað hvør fær um vikuna: 2 kg av hveiti ella rísi og haraftrat 250 g av sukri. Børn undir 8 ár fáa 1 kg av hveiti ella rísi og 250 g av sukri.

Ein bretskur blaðmaður, sum hevur livað undir hesi skamtan, og haraftrat fingið nakað av gron

TAÐ RÆÐULIGA TROTID Á MATVÖRUM HEVUR OKT TRÝSTID Á STJÓRNINA, SUM TØ BERT HEVUR EIN PART AV SKULDINI, OG HETTA ER ORSÖKIN TIL KLANDUR NÖGVA STAÐNI Í LANDINUM

EG SIGGI ONKI DOYGGJANDI MENNISKJA, SEGÐI ÍTALSKI BLAÐMAÐURIN Á VEG AV FLOGVÖLLINUM OG INN Í MIÐBYN, OG HANN DULDI IKKI, AT AV HESUM VAR HANN KEDDUR, AT SIGGJA FÖLK SVOLTA Í HEL ER LIKA GÖÐUR UNDIRHOLDNINGUR SUM SEX, SEGÐI HANN

meti, sigur seg ikki at hava fingið mein av hesum hungurslevnaði. Hann hevur mist 1 kg.

Hesin maðurin hevur pengar at keypa fyri. Men ein eigur eisini at hava í huga, at tað eru milljónir sum ikki eiga pengar. Í loynibúðum kann ein keypa so nógv av hveiti og rísi, sum ein vil hava og hesin »svartahandil«, sum øll kenna til, men fá fáa gleði og gagn av tí.

Svøltanin kann myndast á henda hátt: sölsviðnir akrar har kornið bert verður nakrar fáar cm høg, rakar kúr har rivjabeinini týðuliga koma til sjóndar; tigandi bygdir har alt sær út at vera útdeytt.

Og tað eru mangar slíkar bygdir í Rajasthan, Madhya, Pradesh og Bihar. Í teim stórru býunum er stöðan frægari, men tað er eisini her at fólk eru mest misnøgd, og forir hetta ofta til stríð, serliga í Kerala.

ONKI SAMSTARV

Kerala er tættast bygda øki í India. Hetta sigur ikki so litið, og sjálvt um jörðin er góð og nóg mikið er av regni, framleiðir

hetta øki ikki meira enn helvtina av tí matvørumongd ið teir sjálvir nýta.

Mest verður innflutt úr yvirsøkt goymslunum í Andra Pradesh, Madras og Orissa, men heystingin hevur sviðið vegna turkur og tí vilja grannar Kerelas ikki lat matvørum í stórum nøgdum, tað tað hjá teimum sjálvum kann koma at tróta við slíkum vorum. Samvinnukenslan hevur dyggiliga sviðið.

Ein triðingur av skamtadum nøgdini í Kerala — 336 gram um dagin — er ris, men fyri tei mongu er breið teimum ókunnugt og tað er hagamán sagan, um indaran sum doyði av svongd við einum breiði í hondini, er komin.

Myndugleikarnir hava enn ikki verið forir fyri at gingið fólkinum á móti í kravi teirra at øll tann skamtada nøgdn skal verða latin í rísi. At venja fólk at eta tað tey ikki eru von við, er vörðin ein politiskur faktor í Kerala og Vestur-Bengalen. Ikki er hugsandi at loysn fæst í bræði. Størsta orsøkin til kreppuna er at tað ikki hevur regnað í longri tíð. Ongi tíð í hesi seinastu oldini hevur India havt so

Itið regn sum hesar seinastu 11 mánaðarnar. Menn tora valla hugsa um avleiðingarnar um monsunregnið ikki kemur í summarn og heystingin aftur svikur. Ein álvarslig kreppa hevur tikið seg upp vegna regntrotið, og hendan versnar dag frá degi.

AKÆRUR MÓTI STJÓRNINI

Eingin kann lasta stjórnina at regnið ongantið kom, men tey eru ikki so fá, sum geva forsætisráðharranum Indiru Gandhi alla skuldina. Og einki nyttar tá talsmenn fyri stjórnina royna at gera fólk greitt, at tað er ikki so. Kreppan ger at færri og færri fáa álit á stjórnina, og hetta forir aftur við sær at fleiri landspartar í Indiu gera krav um sjálvstýri.

SJÁLVTÝRISKROV

Í Punjab í Vesturindiu leggja sikhararnir trýst á stjórnina til at stovna egnan stat. Hesir sjálvstýrismenn kunnu býttast í 2 bólkur: annar stjórnadur av Fatha Singh, sum er moderatur loysingarmaður, og hin undir leiðslu av Tara Singh sum kreivur loysing alt fyri eitt.

Teir modernaðu loysingarmennirnir eru fyri at samarbeiða við stjórnina í New Delhi, sum hevur givið lyfti um, at ganga sjálvstýrskravi teirra á móti stig fyri stig.

Men hetta vilja Tara Singh menninir ikki hoyra greitt, og teir hava ein stóran part av skuldini av teim stóru, blóðigu samanbrestum millum sikarir og hindur í New Delhi, Amritsar, Jullundur og Chandigarh. Í einum øðrum parti av India, í tí norðasta økinum av Assam krevja íbúgvarnir fulla loysing beinan vegin.

EISINI Í NAGALANDI

Tað sama kreivur ein meiriluti í grannaøkinum Nagaland. Í eini 10 ár hava indarar stríðst móti guerillahermonnum Nagalands, men fyri 18 mánaðum síðani fekk endi á krignum og Nagaland linkaði um krov síni.

Men kreppan, indiska stjórnin er komin í, hevur eggja Nagaarmir til at taka stríðið upp aftur.

Hesa ferð við sabotasjugerðum á tok harav mong menniskju hava latið liv. Í báðum førum uttanfyri Naga-økið. Samstundis komu boð um at unleið 1000 hermenn úr Nagalandi vóru farnir inn í Ukhul-økið, sum eftir avtaluni eftir seinasta 10 ára stríð skuldi ikki gerast til slagmark.

Hetta er triði partur í sorgarleikinum: tann nasjonal kreppan. Og tað er eingin sum sigur, at tað verður hin seinasti.

Albert Henrik Moha.

Teir sum vórðu hongdir

Snimma á morni 3. júní vóru fyra fyrrverandi congoleiskir ráðharrar hongdir alment í Leopoldville, tí teir høvdu samansvorið at drepa Joseph Mobutu, forseta og reka stjórn hansara frá. Fremstu hermenn í landinum vóru hjastaddir, men sjálvur sást Mobutu ikki.

80.000 kongolesarar, kvinnur, menn og børn hugdu at meðan fyrrverandi forsætisráðharrin Evariste Kimba og hansara triggir samansvornu vórðu hongdir í stórum gálgu, ið vóru gjordir til tað sama. Teir vóru hongdir á tí størsta plássinum, sum er í ti afrikanska býarpartinum.

Triggrir av hesum 4 stóðu einferð teimum politikarunum nær, sum fyri 6 árum síðani tóku við stýrinum, tá landið bleiv sjálvstøðugt aftaná at hava verið belgiskt hjáland.

Millum teir táverandi top-politikararnar var ein teirra Patrice Lumumba, sum seinri varð myrður, hann var fyrsti forsætisráðharrin hjá tí nýstovnaða ríkinum, hann rak forsetan Joseph Kasavubu frá embættinum og visti úr landinum Moise Tsimbe, ið seinri bleiv forsætisráðharrin — og síðan koyrdur frá.

Allir fyra hoyrdu til teir intellektuellu í Kongo og vóru teirra millum, sum høvdu besta útdannili.

Hin 40 ára gamli Evariste Kimba var ein væl útbúgvin fyrrverandi journalistur frá Katangaprovinsini. Hann varð uttanríkisráðharrin í tí nýggja ríkinum í 1960.

Kimba var við valið seinasta ár valdur í deputerkamarið og varð, sum ikki heði verið ventað, valdur til eftirfylgjara Tsimbe, sum forsætisráðharrin landsins, og tað var Kasavubu, sum valdi hann, tað var í oktober í fjór.

Kimba, ið fekk stuðul frá einum flokki, ið var imóti Tsimbe, fekk tó ikki meiriluta í tinginum í november. Hann var tó biðin um at skipa nýggja stjórn, eisini av Ka-

savubu, men hann varð frákoýrdur 25. november tá Mobutu gjordi milliterkupp.

46 ára gamli Emmanuel Bamba var millum teir fyrrverandi leiðararnar av tí kongoleisku proto-stantisku sektini, kimbangistarnir. Hann sat fongslaður í 10 ár meðan belgiar høvdu ræði, og orsøkin var hansara religioisa stöða.

Bamba var figgjarmálaráðharrin í 1962 og varð sitandi til Tsimbe tók ræðið í júní 1964.

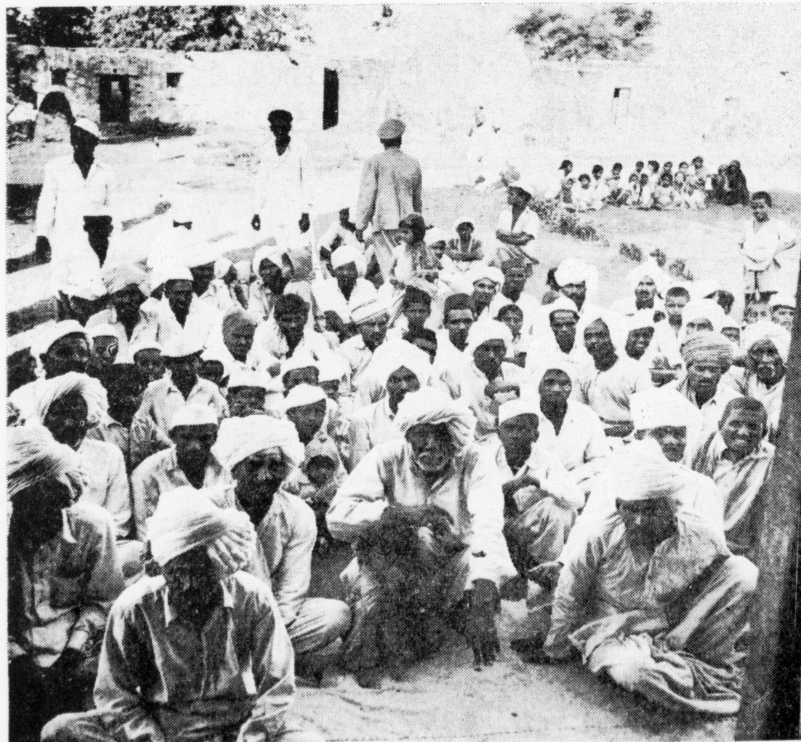
45 ára gamli Alexandre Mahamba var limur av nasjonal-kongoleiskum bólkunum hjá Lumumba. Hann var landbúnaðarráðharrin hjá Lumumba og tveimum seinri forsætisráðharrum, men í 1962 fór hann úr stjórnini og fór at rokja sakforarvirki sitt. Hann var múgvandi plantasjueigari í Kongo aðrenu landið gjordist sjálvstøðugt.

47 ára gamli Jerome Anany, sum fyrr var limur av tí høgarsinnaða nasjonal-flokkinum, valdur til senator fyri Kivu provinsini í 1960. Hann var verjarmálaráðharrin frá júlí 1962 til júní 1964 tá Adoula myndaði stjórn.

SKULA TIT BRUKA BIL

persónkoyring ella skúla-koyring, so snarið tlf. 3456

Alexander Dalfoss

Álvarsm orðlit. Í 11 mánaðir hevur tað so at siga ikki regnað í hesum landspartinum. Og tey tora neyvan hugsa sær til, hvussu stöðin verður, um summarmonsunin ikki ber regn við sær.